PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Ikävät ajatukset muuttuvat ilkeiksi sanoiksi ja teoiksi. Jouluna ne särkevät enemmän kuin minään toisena ajankohtana. Ja mitä miettiikään hän, joka viettää juhlaa yksin tai unohdettuna. **PIISPA SIMO PEURA**

21.12.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 9.24
ja laskee kello 15.13
Oulussa kello 10.29
ja laskee kello 14.03

Päivän sana

21.12. Älkää siis tuomitko ennenaikaisesti, ennen kuin Herra tulee. Hän valaisee pimeyden kätköt ja tuo esiin sydänten ajatukset, ja silloin itse kukin saa kiitoksen Jumalalta. 1. Kor. 4:5
22.12. Laupeus ja uskollisuus kohtaavat, oikeus ja rauha suutelevat toisiaan. Uskollisuus versoo maasta ja oikeus katsoo alas taivaasta. Ps. 85:11–12
23.12. Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja hänelle annetaan nimeksi Immanuel - se merkitsee: Jumala on meidän kanssamme. Matt. 1:23
24.12. Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa. Luuk. 2:6–7
25.12. Alussa oli Sana. Sana oli Jumalan luona, ja Sana oli Jumala. Jo alussa Sana oli Jumalan luona. Kaikki syntyi Sanan voimalla. Mikään, mikä on syntynyt, ei ole syntynyt ilman häntä. Joh. 1:13
26.12. Jeesus sanoi opetuslapsille: ”Minä lähetän teidät kuin lampaat susien keskelle. Olkaa siis viisaita kuin käärmeet ja viattomia kuin kyyhkyset.” Matt. 10:16
27.12. Juuri tämä opetuslapsi todistaa kaikesta tästä. Hän on tämän kirjoittanut, ja me tiedämme, että hänen todistuksensa on luotettava. Joh. 21:24

Nimipäiviä

Tänään perjantaina: Talvipäivänseisaus, Tuomas, Tomi, Tommi, Tuomo
Huomenna lauantaina: Raafael
Ylihuomenna sunnuntaina: 4. adventtisunnuntai, Senni
Maanantaina: Jouluaatto, Aatami, Eeva, Eevi, Eveliina
Tiistaina: Joulupäivä
Keskiviikkona: Tapaninpäivä, Tapani, Teppo, Tahvo
Torstaina: Hannu, Hannes, Hans

Mietelause

Tuomaanpäivänä tuotiin karjanrehuja kotiin kellot hevosten kaulassa.
Vanhaa tapatietoa Tammelasta

MERKKIPÄIVIÄ

80-VUOTIAS

Kunnallisneuvos **Erkki Siikaluoma** 24.12. Kuusamo. Ei vastaanottoa.

70-VUOTIAS

Agrologi **Jorma Sirkkala** 22.12. Längelmäki.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

SANA JOULUKSI

Hyvä tahto

Jouluevankeliumissa puhuttiin ennen hyvästä tahdosta. Uudessa raamatunkäännöksessä hyvän tahdon tilalle laitettiin Jumalan rakkaus. Aiempi käännös on mielestäni osuvampi. Se tuo lisäksi esiin monien odotuksen.

* * *

Jouluna toivoo, että kokisi ihmisten hyväntahtoisuutta ja että itsekin siihen kykenisi. Hyvä tahto ihmisten välillä ei ole kuitenkaan itsestäänselvyys. Ei edes jouluna. Miksi muutoin tarvittaisiin hyvän tahdon lähettiläitä, jotka kannustavat huolehtimaan heikommista ja avun tarpeessa olevista. Hyvän tahdon ihmisille on jouluna kova kysyntä.

Hyvä tahto on koetteella erityisesti jouluna. Näin käy, sillä joulu on ladattu täyteen myönteisiä odotuksia. Perheet, suvut ja ystävät kokoontuvat. Juhlaa valmistellaan, ja laulut virittävät tunnelmaa. Odotusten paineessa kaikkien hyvä tahto ei riitä. Ikävät ajatukset muuttuvat ilkeiksi sanoiksi ja teoiksi. Jouluna ne särkevät enemmän kuin minään toisena ajankohtana. Ja mitä miettiikään hän, joka viettää juhlaa yksin tai unohdettuna.

* * *

Simo Peura

Vanhan käännöksen mukainen jouluevankeliumi kertoo, kenen hyvästä tahdosta enkelit lauloivat. Ei ihmisten, vaan Jumalan. Enkelit ylistivät Jumalaa, sillä Hän toi rauhan maailmaan. Hän osoitti ihmisiä kohtaan hyvää tahtoa, jotta nämä löytäisivät levon ja eläisivät sovussa.

Joulun sanoma on siis tämä: riidoista, vastakkainasetteluista, pahoista sanoista ja monista puutteista huolimatta Taivaallinen Isä tahtoo meille hyvää. Tästä syystä Jeesus syntyi.

* * *

Ensimmäisestä joulusta lähtien meidät on kutsuttu osoittamaan toisillemme hyvää tahtoa. Tehtävä on pysyvä. Jos sen täyttämisessä epäonnistuu, saa aloittaa uudestaan. Tänä jouluna sinä voit olla hyvän tahdon ihminen toisille. Keinot siihen löydät, jos vain tahdot. Voiman hyvän tahtomiseen puolestaan saat joulun sanomasta. Sinulle on syntynyt Vapahtaja.

Joulurauhaa toivottaen

Luonnonsuojeluliitto: Suosi kotimaista ruokaa

Suomen luonnonsuojeluliitto toivoo suomalaisten suosivan joulupöydissään kotimaista ruokaa, luomua ja kasviksia. ”Joulupöydän valinnoilla voi auttaa maatalousluontoa, jos ministerit eivät sitä tee”, liitto toteaa tiedotteessaan.

Maatalousympäristöt ovat Suomen uhanalaisluettelojen kärjessä – sekä lajien että luontotyyppien mukaan tarkasteltuna. Maatalous on myös vesiensuojelumme avainkysymys, SLL muistuttaa.

Liitto toivoo Euroopan parlamentin pistävän maatalouspolitiikan ensi vuonna neuvostoa paremmaksi.

MT

Joulu oli vuoden odotetuin juhla. Se keskeytti keskitalven pimeän ja kylmän vuodenajan.

AMERIN KULTTUURISÄÄTIÖ

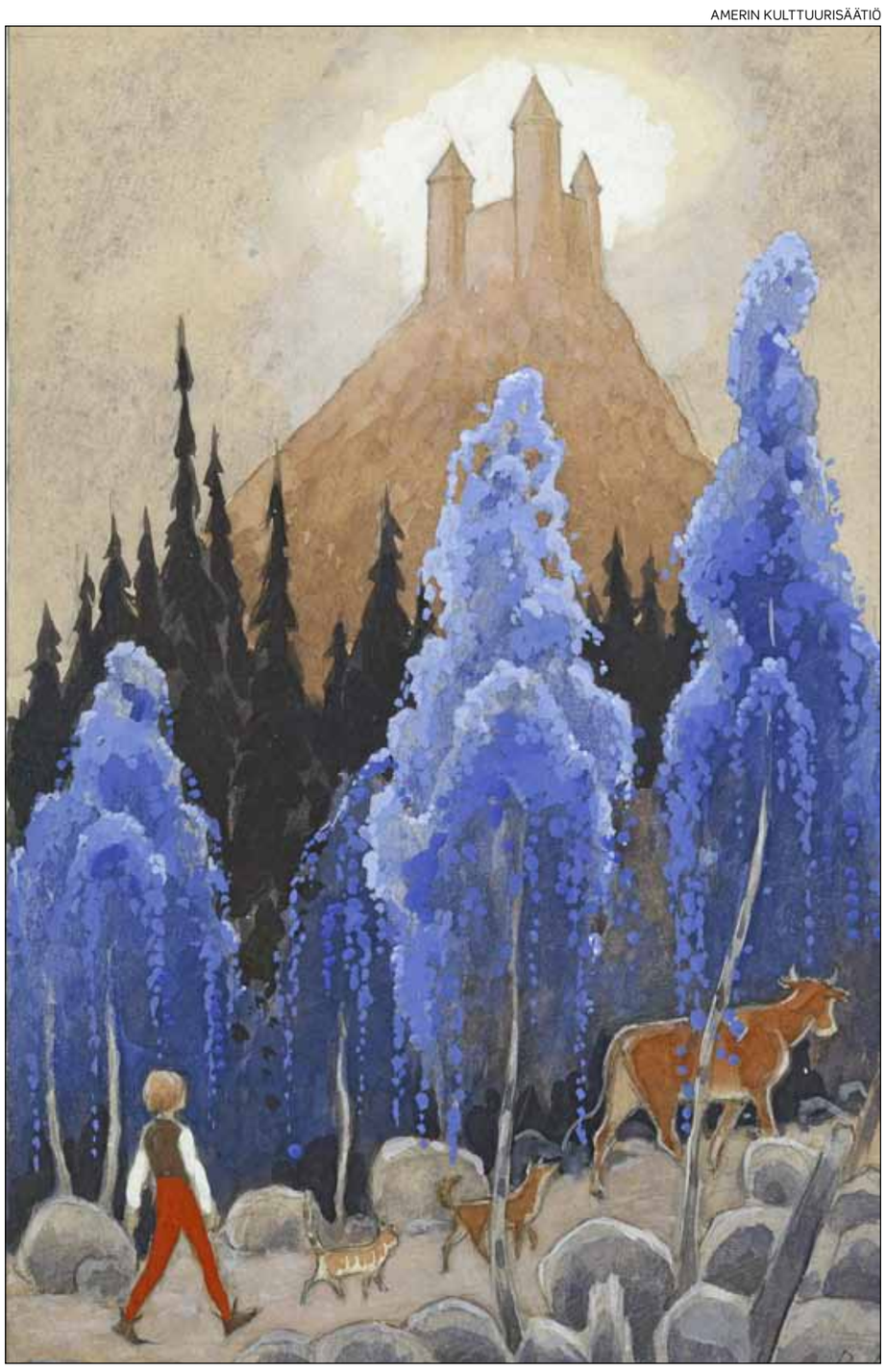

Lapset huolehtivat usein myös perheen kotieläimistä.

Rudolf Koivu kuvitti arkea ja satua

Jouluaattona 1890 Pietarissa syntynyt kuvittaja ja kirjailija Rudolf Koivu tunnetaan paitsi satukuvituksistaan, myös lasten elämää kuvaavista piirroksistaan, jotka antavat kurkistuksia 1900-luvun alun tapoihin ja tottumuksiin.

Rudolf Koivu oli yksi merkittävimmistä suomalaisista lastenkirjojen kuvittajista.

Lahden historiallisessa museossa parhaillaan esillä oleva Kuin silloin ennen -näyttely kertoo lasten elämästä Suomessa 1900-luvun alkupuoliskolla sellaisena, kuin se hahmottuu **Rudolf Koivun** piirrosten välittämänä.

Rudolf Koivu oli yksi merkittävimmistä suomalaisista lastenkirjojen kuvittajista. Hän kuvitti sekä satu- että oppikirjoja ja piirsi joulukortteja. Hän kirjoitti myös satuja.

Näyttelyssä on Koivun alkuperäisiä töitä Amerin kulttuurisäätiön kokoelmista, postikortteja **Leena Könösen** kokoelmista sekä aikakauden esineistöä Lahden historiallisesta museosta. Esillä on myös entisajan elämää kuvaavia **Johannes Ivakon** veistoksia.

”Näyttely on tehty yhteistyössä Postimuseon kanssa, jossa se on aiemmin ollut esillä. Lahden historiallisen museon näyttelyyn on lisätty aikakauden esineistöä omista kokoelmista”, kertoo tuottaja **Tuija Vertainen** Lahden historiallisesta museosta.

Lasten elämä oli kovin toisenlaista

Näyttely esittelee lasten elämää eri näkökulmista. Sen kokonaisuudet kertovat muun muassa elämästä maalla, kotitöistä, koulusta, terveydestä ja sairaudesta sekä saduista ja tarinoista.

Näyttely herättää muistoja. Se johdattelee isovanhemmat, lapset ja lastenlapset tekemään yhdessä näyttelyn tehtäväosioita ja keskustelemaan lasten elämässä tapahtuneista muutoksista.

Viime vuosisadan alkupuolella monen elämä oli köyhää ja pulaa oli jopa perustarvikkeista. Kulkutaudit levisivät helposti ja niihin sairastui paljon ihmisiä. Myös Koivun omat vanhemmat menehtyivät tuberkuloosiin.

Lasten vaatteet valmistettiin usein aikuisten vanhoista kuluneista vaatteista. Poikien asuun kuului tuohon aikaan tavallisesti polvihousut ja pusero tai jakku.

Tyttöjen näyttävin ja yleisin vaatekappale oli polvipituinen mekko ja sen päällä esiliina.

Tehdasvalmisteiset lelut yleistyivät vähitellen

Leikeissään lapset matkivat usein aikuisten töitä. Tavallisesti lelutkin olivat pieniä kopioita oikeista työkaluista.

Tytöille äidit valmistivat riepu- ja räsynukkeja sekä mollamaijoja, joihin laitettiin tehdasvalmisteiset, paperimassasta tehdyt päät. Moni lapsi sai jouluna kelkan, sukset tai luistimet. Vasta vähitellen tehdasvalmisteiset lelut yleistyivät.

Koulussa kuri oli viime vuosisadan alussa ankara. Opettajat saivat kurittaa lapsia, tukistaa tai lyödä karttakepillä sormille. Tunneilla piti myös olla hiljaa.

Pelottelu oli muutenkin yleinen lasten kasvatusmenetelmä. Kuri oli kova ja sen uskottiin olevan lapselle hyväksi.

Näyttelyn kuraattori on taidehistorioitsija **Tuula Karjalainen**. Häneltä on myös ilmestynyt näyttelyyn liittyvä kirja.

MAIKKI KULMALA

Kuin silloin ennen – lasten elämää Rudolf Koivun kuvittamana Lahden historiallisessa museossa, Lahdenkatu 4. 14.4.2013 asti. www.lahdenmuseot.fi

HEVOSELÄMÄÄ

Hevosella joulukirkkoon

Matkaa kotoa kirkkoon oli kymmenkunta kilometriä. Reki oli valmisteltu matkalle lähtöä varten jo aattona. Se seisoi puolittain heinillä täytettynä ladon välikössä mahdolliselta lumisateelta suojassa.

Hevonen, Virkku nimeltään, oli harjattu puhtaaksi. Se sai jouluaattona erityisen maittavan appeen, paljon jauhoja ja sekaan melassia.

Myöhään illalla isä kävi viemässä hevoselle ruisleivän puolikkaan, ja tarkisti samalla, että kaikki oli kunnossa. Samalla hän toi mukanaan lampaantaljan, joka nostettiin yön ajaksi uuninpankolle lämpenemään.

Aamulla heräsin aikaisin siihen, kun äiti tuli navetasta. Navettatyöt oli jouluaamuna tehty aikaisin. Meitä oli kolme lasta, nousimme kaikki ylös. Ulkona oli pimeää, hellanuunista liekkui valo seinille. Kynttilät paloivat pöydällä ja ikkunoilla.

Vaatteet oli katsottu illalla valmiiksi. Ne puettiin nopeasti päälle, sitten pöydän ääreen ja voileipää ja joulukinkkua suuhun. Joululahjaksi saadusta suklaalevystä oli säästetty palasia evääksi kirkkomatkalle mukaan.

Minulla oli isän vanhasta turkista räätälöity pomppa, jonka puin päälleni. Isä tuli ulkoa ja sanoi, että Virkku ja reki ovat valmiina. ”Pojat, viekää talja rekeen, minä ryyppään sillä aikaa kupin kahvia.”

Retuutimme veljeni kanssa taljan rekeen. Virkku seisoi rauhallisena tallin seinän vieressä. Se oli purauttanut taakseen ”munkkikasan” joka yhä höyryisi pakkasessa. Levitimme taljan rekeen ja kipusimme veljeni kanssa sen alle. Taivaalla loistivat tähdet, kuu mollotti suurena kirkonkylän suunnassa metsän sahalaidan yläpuolella.

> Aisakello kilkahteli, reenjalakset kirisivät pakkaslunta vasten.

Äiti ja siskotyttö tulivat ja ahtautuivat rekeen meidän viereemme. Viimeisenä tuli isä, veti koivistolaisen korvilleen, istahti reen kuskinpukille, tarttui suitsiin ja nykäisi pollen liikkeelle.

Aisakello kilkahteli, reenjalakset kirisivät pakkaslunta vasten. Hevosen kaviot iskivät jäiseen tien pintaan. Kuu vilisti puiden takana, kun hevonen pisti juoksuksi.

Vedimme taljan niin ylös, että vain silmät vähän pilkistivät reunan alta. Oli mukava seurata, miten maisema vaihtui. Puiden varjot valkoista hankea vasten näyttivät lohikäärmeiltä. Tontut ja pukit kurkkivat puiden takaa.

Isommalla tiellä saavutimme toiset hevoset. Aisakellojen soitto kuulosti pakkasessa taivaallisen joululaulun sävelmältä. Ajoimme reipasta vauhtia jonossa. Tierat kopsahtelivat reen keulaan. Tähdet taivaalla seurasivat kulkuamme. Kuu valaisi tieuran ja sen korkeat aurausvallit. Taljan alla oli lämmin. Melkein nukutti, oli hyvä olla...

Kirkossa oli juhlavalaistus. Ihmisten äänet, yskähdykset ja matalaääniset tervehdykset, kaikuivat korkeassa kirkkosalissa. Etsimme paikkamme penkistä, emme riisuneet päällysvaatteita päältämme, koska kirkko oli viileää.

Sitten ylhäällä urkuparvella kajahtivat Enkeli taivaan -sävelet. Kirkko täyttyi tutun virren sanoista. Siihen yhtyivät kaikki, miehet turkeissaan, naiset talvitakeissaan ja lapset pompissaan. Joulun henki täytti kirkon ja ihmisten mielet.

Tuntui, että Jeesus-lapsi oli oikeasti syntynyt.

Paluumatkalla jotkut halusivat ajaa kilpaa. Meidän Virkku oli rauhallinen ruuna. Isä ei pakottanut sitä juoksemaan.

”Se on tehnyt metsässä täysiä päiviä. Joulu se pitää hevosellakin olla”, isä sanoi. ”Menköön sitä vauhtia, mitä tahtoo.”

Hyvin mekin kotiin ehdimme. Eteisen ruokakomerosta haettiin edellispäivänä leivinuunissa paistettu joulukinkku pöytään. Siitä leikattiin maukkaita siivuja joululimppuviipaleiden päälle. Kirkossa oli tullut nälkä.

Myöhemmin joulupäivänä valmistui riisipuuro, joka nautittiin lakoista valmistetun, kullankeltaisen kiisselin kanssa.

Joululahjaksi olin saanut Blytonin Viisikko aarresaarella, pehmytkantisen, halvan uusiopainoksen. Kirja kädessäni ja lahjasuklaan loput palaset toisessa kädessäni vetäydyin joulukuusen taakse pirtin sänkyyn lukemaan. Radiossa soi En etsi valtaa loistoa/en kaipaa kultakaan...

ANTERO KOIVUKANGAS
Riihimäki

Jätä ilmoituksesi viimeistään:
MT pe 28.12. ilmoitus pe 21.12. klo 16
MT ke 2.1. ilmoitus pe 28.12. klo 10

Lehti ei ilmesty 24.12. eikä 26.12.

Soita heti 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa!

Ilmoitusaineistot: ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti
Lukijamäärä 319 000 (KMT S11/K12)
Levikki 83 259 kpl (LT/11)